

bi eno uro in pol, nazadnje vedno debata. Vstop vsakemu popolnoma prost. Imamo lepo dvorano v novem prosvetnem domu, v središču gornjega dela Savinjske doline. Ugodne zveze na vse strani, tudi ljudje so, ki bi radi poslušali predavanja, manjka nam samo predavateljev. Obračamo se tem potom z vlijudno prošnjo na vse, ki bi bili pripravljene prevzeti eno ali več predavanj ter prinesli tako majhen dar narodu na oltar. Predavanja bi bila vedno ob nedeljah popoldan z začetkom ob 3. uri. Par besed na dopisnici, snov predavanja in čas, ki bi bil predavatelju najljubši. Na besede dejanja naj govori! Katoliško prosvetno društvo na Polzeli.

Središče ob Dravi. Dne 11. maja v sredo zvečer zakurimo kres, ker je predvečer 60 letnice g. dr. Antona Koroš. Blizu kraja, kjer je leta 1926 govoril velikim množicam ob priliki blagoslovitve orlovskega prapora, bo razsvetlilo večerno ozračje nekaj raket, da se vsi hvaležno spomnimo zaslužnega moža. Javna proslava 60 letnice bo dne 22. tega meseca po večernicah v Društvenem domu. Pridite v tako obilnem številu ko teokrat, to je naš veliki voditelj sam prišel v Središče. Prepričali se bosta, da mož našo hvaležnost zasluži. Vstopnine ni nobene. — Dne 15. maja, na Binkošti, po večernicah je v Društvenem domu po večernicah materinska proslava. Letos bo govoril g. profesor Bogovič iz Maribora. Matere in drugi, pridite! Zelo pester spored in matere tudi zaslužijo vse naše pozornosti in hvaležnosti.

Gornja Radgona. Letos smo obhajali na praznik Vnebohoda materinski dan na poseben način. Po primernem uvodnem govoru se je dekliška zveza po svoji navdušeni predsednici znova posvetila presv. Srcu Jezusovemu, nakar je zadonela iz mladih grl vedno lepa pesem: Do nebes naj se razlega... Že par tednov se je govorilo po vsej župniji, da se pripravljajo za ta dan neka čisto nova, iz slovaškega prevedena igra »Zlato srce«. Iz vabil je bilo razvidno, da nastopi v čarobni igri kraljevič, začaran v črnega ptiča, ki straži studenec žive in mrtve vode. Kraljeva hčerka, ki pride po živo vodo za svojega očeta, ki je po hudobiji njene mačehe pil mrtvo vodo in tako zapadel smrti — sicer dobi živo vodo, pa pod pogojem, da se mu zaroči. Hudobno mačehe razkrinka črni ptič, ki pride na kraljev dvor in

se spremeni v lepega kraljeviča, hudobna mačeha pa postane grda sova, in kralj blagoslovi svojo hčerko in njenega ženina. V prvem dejanju se dogovorijo otroci dveh družin, da uprizorijo za materinski dan to pravljico, ki tvori drugo dejanje s spremembo. V tretjem dejanju obdarijo dve siroti z izkupičkom te igre, nakar se vsi zahvalijo Bogu za prejete darove. Igra je polna živahnih prizorov in kakor naša za materinski dan. Vsi igralci so po končanem trudu čutili v svojem srcu zadoščenje, da je njih nastop ugajal mnogostevilnemu občinstvu, ki je navdušeno sledilo poteku igre. Otroci ne bodo pozabili kmalu tistih dveh malih porednežev, ki sta divjala po sobi in vse pojedla, kar je bilo na mizi. In požrtvovalna Rožica! Kako je revica trepetala pred strašnim ptičem, ki je strogo zahteval, da se mu mora zaročiti, ako hoče dobiti žive vode! In hudobna Zula, kako strašna je bila, ko je hotela Rožico zabosti z bodalom, da jo je komaj rešil lepi kralj Radoš! No, pa saj je bila dovolj kaznovana s tem, da se je spremeniila v rujavo sovo. In palčka! In vile, ki so plavale in pevale okrog Rožice! — Zares, lepo je bilo, in žal je lahko vsem, ki vsega tega niso videli!

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Tukajšnje prosvetno društvo ponovi na binkoštno nedeljo, dne 15. maja, po večernicah igro »Lovski tate«, katero so naši igralci s krasnim uspehom igrali že 1. maja. Ker se ponovitev vrši na željo občinstva ter bo tudi vstopnina primerno nizka, vabimo vse od blizu in daleč, da se te prireditve udeležijo. Odbor.

Vojnik. Ali veste, kje je Turkov mlin na Teharjih? Tam je bil doma Mlinarjev Janez, ki pride na binkoštni pondeljek, dne 16. maja že drugič na naš oder. Za igro vlada izredno veliko zanimanje. Celo iz Braslovca in St. Jurja se nam obeta obisk. Je pa tudi vredno iti pogledat. Kdor hoče videti turškega sultana Mohameda II., celjskega grofa Ulrika, grofice Katarino itd., ki so same zgodovinske osebe, igre ne bo zamudil. Najlepsi so tle prizori: Izvolitev Mlinarjevega Janeza za teharskega načelnika, fantje odhajajo na križarsko vojsko, boj pri Beleni gradu in drugi. Predprodaja vstopnic je v trafiki ga. Galun.

*

Zivali pred človekom.

Medtem ko se neprestano posvetuje Društvo narodov v Ženevi, kako in katero moderno morilno orožje bi naj prepovedalo, je moderno orožje dnevno v rabi, ne da bi kdo opazil, in sicer v — živalstvu!

Tudi živali se poslužujejo tako moderne vojne tehnike, da jo je začel uvažati človek šele v 20. stoletju, a živalstvo se je poslužuje bogznaj koliko tisoletij.

Nočemo govoriti tokrat o primeroma priprostem živalskem napadnem in obrambnem orožju, kakor o: zobeh, krempljih, tipalkah ter rogovih. Omenjeno orožje je le prva stopnja vojne tehnike in je določeno za neposreden boj z nasprotnikom. Živali pa poznajo tudi orožje, ki učinkuje na daljše razdalje.

Majhna avstralska ribica, ki se imenuje »strelec«, strelja vodne kapljice. Meče vodne izstrelke na žuželke, ki sedijo na listju vodnih rastlin. Učinek takega izstrelka, ki se vsikdar posreči, je uničujoč. Žuželko vrže strel z lista v vodo in ribji strelec jo takoj požre.

Posebna vrsta vodnih črvov zna delati s tipalkami vrtince in naganja na ta način najmanjše, s prostim očesom nevidne žuželke, v svoje žrelo. Brez teh tehnične spretnosti bi se vodni črvi sploh ne mogli preživljati, ker so prenerodni.

Afriškega orjaškega ježa bi svobodno prištevali izumiteljem minometalca. Trup te živali je obdan od oklepa, ki je posejan s trdimi bodicami. Jež lahko požene s stiskanjem in popuščanjem mišic bodice iz svojega telesa v nasprotnika, ga tudi zadene ter težko rani.

Kuščar, ki živi v Mehiki, se poslužuje pri obrambi izmečka krvi iz lastnega telesa.

Zelo nevarna je v Mehiki živeča kača, ki bruha iz sebe pri napadu strupeno tekočino in skuša zadeti nasprotni-

pohodu. Ko so pocepali med njimi s konj prvi okuženci, se je oprijel ostalih tolik strah pred groznim obolenjem, da so drveli le naprej proti severu, da bi ušli smrti. Pribežali so preko Sotle do Razdrtega, kjer so našli vas prazno. Enostavno so se naselili v zapuščenem selu, se s časom pokristjanili in začeli izvrševati sedlarsko obrt. Po obrti je bilo prekrščeno Razdrto v Sedlarjevo. Še danes so v tej vasi hiše, kjer pravijo pri: Baših (paša), Turku in Hasanu. Cerkevna kronika župnije Sv. Miklavža na Polju, kamor spada Sedlarjevo trdi, da so zaostali v tej vasi Turki (poturčeni Bosanci), kar se da sklepati iz omenjenih hišnih imen, iz visoke rasti današnjih Sedlarcev in iz njihovih bolj izrednih navad.

Močno je trpela nadalje od kuge vas Dekmanca, Kunšperg, Gregovce in Stara vas na Bizeljskem ter Jureslavci ob Sotli v župniji Kapele. Danes Šadlerjev mlin na Bistrici malo pred Št. Petrom je bil ob času naše povesti grajska last in večja naselbina. Tukaj je vse pomrlo in odbežalo radi kuge. Ko je bolezen čisto ponehala, se je preselil tjakaj iz lesičkih kovačnic eden od treh nem-

ških bratov Stadler. Oženil se je pozneje z domačinko. Poleg mlina je bila še tudi kovačnica. Še danes stojita na istem mestu Stadlerjev mlin in istoimenska kovačnica.

Lakoča in kuga ste nekako čisto zabrisali spomin na ponesrečeni kmečki punt l. 1573. Usmiljeni nastop grada do tlačanov v letu kuge je prepodil puntarskega duha iz spodnjih krajev. Kmet se ni več tolikanj pehal za staro pravdo, bil je zadovoljen, če je le imel vsakdanjega kruha in zdravje. Spomin na strašno lakoto in kugo se je pa ohranil prav živo po ustnem izročilu ter v številnih kužnih znamenjih.

Omenili smo že, da so bili okuženci večkrat izgnani kakor gobavci iz srede človeške družbe. Umirali so tolikokrat čisto zapuščeni ter osameli na poljih in po gozdovih. Tudi po vaseh umrlih niso pokopavali na pokopališča krog cerkev, odnesli so jih tja, kjer je bila najbolj rahla zemlja in so jih tamkaj površno zagrebli.

(Dalje prihodnjič.)

trudijo tisoči kanadskih brezposelnih po zlatih poljih, da se vsaj preživijo!

Preveč zaupal svojim čebelam.

Umrli je v Middletownu v Zedinjenih državah 78 letni navdušeni čebelar John Reamer, in sicer kot žrtev lastne neprevidnosti. Okrog svojih čebel je vedno delal nezavarovan, češ, da ga njegove čebele poznajo in mu ne store nič zalega. Pred nekako letom dni pa so ga nevarno opikale in strup se mu je razlezel po celem telesu. Paraliziral mu je jezik, da ni mogel govoriti, in zdaj mu je vzel tudi življenje.